

DENİZLİ SOROPTİMİST KULÜBÜ DERNEĞİ’NİN KAMU – ÖZEL SEKTÖR – STK İŞBİRLİKLERİ KAPSAMINDA BELSAM PROJESİ ÖRNEĞİ

Aysun NALBANT*, Rana ÖZDÖL*, Filiz ÖZHAN*, Ufuk TARHAN*, Yıldız KARACA, Sunay AYDOĞAN**, Gülten AYDINLI**, Nurten KARAKAYA HOROZOĞLU*, Huriye DEMİRHAN***

**Denizli Soroptimist Kulübü Derneği üyesi*

*** Denizli Soroptimist Kulübü Derneği eski üyesi*

oyrum@yahoo.com , hdemirhan@pau.edu.tr,

www.soroptimistdenizli.org

ÖZET

Küreselleşme her bireye toplumsal sorumluluk yüklemektedir. Kamu – Özel Sektör ve STK işbirlikleri kaçınılmaz hale gelmektedir. Denizli Soroptimist Kulübü Derneği (İş ve Meslek Kadınları Derneği) olarak 21 yıldır bu bilinçle çeşitli etkinliklerde bulunmaktayız. Kulübümüz tüm etkinliklerini Denizli’nin hayırsever özel sektörünün katkılarıyla, Denizli Valiliği’nin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kolaylaştırıcılığı ve destekleriyle yürütmektedir. Kadın Konuk Evi Projesi, Yerel Kalite Günü Toplantısı, Yetişkin Eğitimi ve Toplam Kalite Yönetimi” Sempozyumu, Denizli STK’ları Gelişme Platformu (DESGEP), STK Kurultayı, Laodikeia Projesi ve Buldan El Sanatları Merkezi (BELSAM) Projesi bunlardan bazılarıdır.

Yürütülen faaliyetlerden BELSAM Projesinde Denizli Buldan ilçesinde yok olmaya yüz tutmuş el dokumacılığını yeniden canlandırmak amacıyla yönelik olarak 1999 yılında kurulmuştur. Bu merkez sayesinde ilçede bilen sadece 13 kişinin kaldığı Buldan el dokumacılığı sanatının diğer nesillere aktarılması ve yaygınlaştırılması sağlanmıştır. Başlangıçta 2 el tezgahıyla kurulan bu merkezde 200 el tezgahına ulaşarak bu tezgahlarda bir çok kişinin çalışması, Buldan el dokumalarının dünya çapında markalaşması ve ciddi miktarlarda ihracat geliri elde edilmesi sağlandı. İlk olarak derneğimizin girişimi ile başlatılan Belsam Projesi; Denizli Soroptimist Kulübü- Denizli Valiliği- Buldan Kaymakamlığı- Buldan Halk Eğitim Merkezi ortaklığında programlanmıştır. Yerel ve ulusal yazılı ve görsel basında Belsam’ın tanıtımı, merkezin

tefrişi ve tezgahların alınmasına birçok kişi ve kuruluşlar ile görüşerek yaklaşık 20.000 USD değerinde emek, tasarım, malzeme ve işçilik desteği sağlanmıştır. Merkezde üretilen ürünlerin tanıtımı ve satışı faaliyetlerine kulübümüzün desteği merkezin açıldığı dönemden beri sürdürülmektedir.

Anahtar kelimeler: Soroptimist Kulüp, Denizli, STK, Kamu, işbirliği

GİRİŞ

Kamu – Özel Sektör ve STK işbirlikleri tüm toplumsal olaylarda önemli bir yer tutmaktadır. Günümüzde gereklilik olarak karşımıza çıkan bu durum aslında yıllardır sürdürülmekte olan işbirliklerinin daha stratejik ve sistematik planlanması ve yürütülmesi ihtiyacından doğmuştur.

Denizli Soroptimist Kulübü (DSK) olarak yaptığımız tüm proje ve etkinliklerde özel kişi ve kuruluşlar ile kamu ve yerel idarelerin katkısını almış bulunmaktayız. Uluslararası ağda yer alan bir dernek olarak etkinliklerimizi belirli plan ve programlar dahilinde yürütmekteyiz. Yıllık raporlarımızı da Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonuna sunmaktayız.

1985'te başlayan sivil toplum yolculuğumuzun son yıllardaki etkinliklerini ve kamu – özel sektör – STK İşbirlikleri kapsamındaki deneyimlerimizi, BELSAM özelinde derneğimizin tüm faaliyetlerini bu yazıda özetlemeye çalıştık. Bu yazının içeriği şu başlıklarda toplanmaktadır:

1. Denizli Soroptimist Kulübü (İş ve Meslek Kadınları Derneği)'nin tanıtımı
2. Son yıllarda başlatılmış ve yürümekte olan projelerin bu yazının amaç ve hedefleri açısından irdelenmesi
3. BELSAM projesinin yapılandırılması ve geliştirilmesi
4. Genel değerlendirme ve yorum.

1. Denizli Soroptimist Kulübü (İş ve Meslek Kadınları Derneği) Kuruluş yılı: 1985 (www.soroptimistdenizli.org)

Denizli Soroptimist Kulübü Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonunun bir üyesidir. Türkiye Soroptimist Kulüpleri Federasyonu 34 ilde bulunan Soroptimist Kulüplerinden oluşmaktadır ve kamuya yararlı bir federasyondur. Kulüp üyeleri "meslekte, iş hayatında ve her bakımdan yüksek ahlak ilkelerine bağlı ,seçkin iş ve meslek kadınları “ndan oluşmaktadır. Yerel, ulusal ve uluslararası çalışmaları tüm insanların, özellikle kadınların ve çocukların temel haklarının eşitlik esasına göre korunmasına, sosyal statülerinin yükseltilmesine ve toplumsal barışın korunmasına yöneliktir.

Soroptimist Kulüpleri aşağıda sıralanmakta olan altı koordinatörlük alanında etkinliklerini sürdürmektedir:

1. Ekonomi ve Sosyal Gelişme Koordinatörlüğü
2. Eğitim ve Kültür Koordinatörlüğü
3. Çevre Koordinatörlüğü
4. Sağlık Koordinatörlüğü

5. İnsan Hakları ve Kadının Statüsü Koordinatörlüğü
6. Uluslararası İyi Niyet ve Anlayış Koordinatörlüğü

Her üyenin farklı meslekten olması çeşitli alanlarda toplumsal hizmet vermesine yardımcı olmaktadır. Kulübümüz tüm etkinliklerini Denizli'nin hayırsever özel sektörünün katkılarıyla, Denizli Valiliği'nin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kolaylaştırıcılığı ve destekleriyle yürütmektedir. Bu bağlamda Kamu – Özel sektör ve STK işbirliklerine örnek projeleri bulunmaktadır.

2. Son yıllarda başlatılmış ve yürümekte olan projelerin bu yazının amaç ve hedefleri açısından irdelenmesi

2. 1. Kadın Konuk Evi Projesi (2001 -)

Projenin amaç ve hedefleri: Toplumda istismara uğrayan kadınların ve çocukların, eşitlik ilkesi doğrultusunda haklarının verilmesi, tanınması ve korunmasını sağlamak; kadınlarımıza, çocukları ile birlikte insanca yaşama olanağı sunmak ve onları rehabilite ederek topluma kazandırmak amacı ile ENGİN AKSEL anısına Denizli Valiliği, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü işbirliği ile gerçekleştirdiğimiz Kadın Konuk Evi 2001 yılında kurulmuştur.

Projenin sonuçları: Türkiye'de sekizinci olarak 2001 Yılı sonunda kurulan Kadın Konuk Evi, 10 Yatak kapasitesinden 2002 yılında bir daire daha düzenlenerek 20 yatak sayısına ulaşılmıştır. Kadın Konuk Evi'nden 2002-2005 yılları itibarı ile 224 kadın ve 190 çocuk yararlanmış, 78 kadın da işe yerleştirilmiştir. Konukevinin tadilatı, tefrişi, tamir ve bakımı, eşyalarının yenilenmesinin yanı sıra konuk edilen kadın ve çocukların ekonomik, sosyal ve psikolojik açıdan desteklenmesinde halen kulübümüzün destekleme çalışmaları sürmektedir.

Kamu – Özel Sektör ve STK İşbirliği: Kamu: Denizli Valiliği, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü; **Özel sektör:** Faber Mermer A.Ş., Bereket Enerji A.Ş., Cevriye Esen, Denizli Barosu (Hülya KANBAKAN), Kömürcüoğlu Mermer A.Ş., Tümaş Mermer A.Ş., Kristal Kimya San. ve Tic. Ltd. Şti., Funika Holding, Erikoğlu Elektrik San. ve Tic. A.Ş., Eke Tekstil San. Tic. A.Ş., Altınbaşak Tekstil San. Tic. A.Ş., Zorlu Tekstil San. Tic. A.Ş., Gama Tekstil San. ve Tic. A.Ş., Mesa Etiket A.Ş., Gökhan Tekstil A.Ş., Pamukkale İplik Tekstil San ve Tic. A.Ş. **STK:** Denizli Soroptimist Kulübü, Denizli Sanayi Odası ve Denizli Eczacılar Odası katkıda bulunan kuruluşlardır. (Denizli Soroptimist Kulübü **Çalışma Grubu üyeleri:** Ufuk TARHAN, Bahar BALTALARLI, Tülay ÇELİKKOL, Rana ÖZDÖL, Gülizar BİÇER KARACA, Semra DÖNMEZ).

Kulübümüz bu projede lider kuruluş olarak yer almış olup, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün tasarrufunda bulunan atıl binanın bu proje için tahsis edilmesi ile birlikte, binanın tadilatı ve tefrişi, diğer kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması (Denizli Barosu, Adli Tabiplik, Cumhuriyet Savcılığı, Jandarma Komutanlığı), Konuk Evi'ndeki kadınlara psikolojik destek verilmesi, kadınların meslek edinme ve istihdamı konularında aktif olarak yer almıştır. Kulübümüzün destekleri halen sürmektedir.

Bütçe: \$ 40 000

Sürmekte olan projeler:

2.2. Denizli STK'ları Gelişme Platformu (DESGEP) Projesi (2005 -)

Projenin amaç ve hedefleri: Sivil Toplum Kuruluşları (STK) nın bilinçlendirilmesi, STK'lar arası ve STK-Kamu arası işbirliklerinin artırılması ile kentimizin sorunlarının çözümünde etkin rol alabilmeleri için altyapının geliştirilmesi.

STK İşbirliği: Denizli Soroptimist Kulübü, Denizli Genç İşadamları Derneği (DEĞİAD), Personel Yönetimi Derneği Ege Şubesi (Ege PERYÖN), FUNİKA Vakfı, CSA Eğitim ve Kültür Vakfı.

2. 3. Laodikeia Projesi (2006 - ...)

Projenin amaç ve hedefleri: “Yerel miras yolu ile barışı kadınlar yapar” ve “barışın kültürel miraslarımız yoluyla desteklenmesi” temalarından yola çıkılarak kültürel mirasın korunması, gençlerimize tanıtılması, ve sevdirilmesinin yanı sıra ülkemiz ve dünya çapında Laodikeia'nın tanıtılması ve kazı çalışmalarının desteklenmesi.

Projenin sonuçları: Mayıs ve Haziran 2006 döneminde İlimizde yer alan 11 ilköğretim okulunun 7. ve 8. sınıf öğrencilerinden 700 genç arkeologlar eşliğinde Laodikeia'ya götürülmüştür. Kazılardan çıkan eserlerden tasarımlar hazırlanarak, o döneme ait kumaşlar özel olarak dokutulmuş ve Kız Meslek Lisesi öğretmen ve öğrencilerince kıyafet ve takılar hazırlanarak kazıda çalışan öğrencilerin bir defile ile bunları il genelinde çeşitli etkinliklerle sunması sağlanmıştır. Laodikeia'nın tanıtılmasının yanı sıra kazı çalışmalarına parasal destek sağlamak amacıyla Laodikeia resminin basıldığı özel olarak dokutulan 1500 adet kitap ayıracı yaptırıp satılması sağlanmıştır. Ayrıca Laodikeia'nın yerel ve ulusal yazılı - görsel basında yer almasına çalışılmıştır. Laodikeia'yi destekleme etkinlikleri sürdürülmektedir.

Kamu – Özel Sektör ve STK İşbirliği: Kamu: Denizli Valiliği, Denizli Belediyesi, Pamukkale Üniversitesi, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Vali Vefki Ertürk Kız Meslek Lisesi,

Özel Sektör: MESA Etiket AŞ. DEBA, Denizli Halı, Atölye Halı, Köseoğlu Turizm, Pamukkale Turizm. **STK:** Denizli Soroptimist Kulübü (**Çalışma Grubu üyeleri:** Bilge BAŞÖZ, Nihal AYTEKİN KILINÇ, Birgül MUŞ, Bahar BALTALARLI, Aysel GÜREL KUVVETOĞLU, Filiz ÖZHAN, Nurten KARAKAYA HOROZOĞLU, Huriye DEMİRHAN, Meltem AKŞİT)

2. 4. Kadın Danışma ve Dayanışma Merkezi Projesi (2006 -)

Projenin amaç ve hedefleri: Toplumun her kesimindeki kadınların iletişim kurulacak uzmanlar tarafından ihtiyaç duydukları konularda yönlendirilmeleri, bilinçlendirilmelerinin yanı sıra; sağlık, eğitim, iş bulma, meslek edinme, sosyal gelişimlerini destekleyecek bilgi ve beceri kazanmaları, yasal haklarının korunması konularında çözümlere de ulaşmalarının sağlanması.

Kamu – Özel Sektör ve STK İşbirliği: Projenin hazırlıkları 1994'ten itibaren çalışmalarını sürdürmekte olan Kadın Platformu çatısı altında sürdürülmektedir. Bu bağlamda platforma üye 30 STK ile çalışmalar henüz STK işbirliği olarak başlatılmış olup, kamu ve özel sektör ortaklıkları kurulabilecektir.

2.5. Denizli STK'ları Gelişme Platformu (DESGEP) Projesi: Sivil Toplum Kuruluşları (STK) nın bilinçlendirilmesi, STK'lar arası ve STK-Kamu arası işbirliklerinin artırılması, kentimizin sorunlarının çözümünde etkin rol almalarının sağlanması amacı ile “Demokratik Katılımda STK'lar: Deneyimler, Çıkarılan Dersler, Öneriler “ temalı STK Kurultayı 27-28 Mayıs 2006'da yapılmıştır.

STK İşbirliği: Denizli Soroptimist Kulübü, Denizli Genç İşadamları Derneği (DEĞİAD), Personel Yönetimi Derneği Ege Şubesi (Ege PERYÖN), FUNİKA Vakfı, CSA Eğitim ve Kültür Vakfı.

2. 6. Diğer Etkinlikler

“Yetişkin Eğitimi ve Toplam Kalite Yönetimi” sempozyumu (8 Ocak 2005)

Ortaklıklar: Denizli Valiliği, Denizli Defterdarlığı, Denizli Sanayi Odası, Ege Per Yön ve Manisa Elginkan Vakfı, Denizli Soroptimist Kulübü; **Destek sağlayanlar:** 17 Firma

Bu sempozyumda sunumlar yanında “Toplam Kalite Yönetimi Felsefesi” ve “Eğitim Merkezleri Konusunda Avrupa Birliği Proje Örnekleri” konulu 2 çalıştay gerçekleştirilmiş ve çok yararlı olmuştur. Sempozyuma kamu ve STK temsilcilerinden 186 kişi katılmıştır.

2.7. II.Yerel Kalite Günleri Sempozyumu:

Ortaklıklar: Denizli Valiliği, Pamukkale Üniversitesi, Denkalder, Dentaş, Denizli Soroptimist Kulübü. 800 kişinin katıldığı toplantıda Kamu ve STK'ların Kalite Platformunda bir araya gelerek bilgi paylaşımları sağlanmıştır.

3. Buldan El Sanatları Merkezi (BELSAM) Projesi

Projenin amacı ve hedefleri: Denizli Buldan ilçesinde yok olmaya yüz tutmuş el dokumacılığını yeniden canlandırmak amacıyla 2000 yılında Buldan El Sanatları Merkezi (BELSAM) kurulmuştur. Bu merkez sayesinde sadece 7 kişinin bildiği buldan el dokumacılığı sanatının diğer nesillere aktarılması ve yaygınlaştırılması hedeflenmiştir.

Projenin sonuçları: Başlangıçta 2 el tezgahıyla kurulan bu merkezde 200 el tezgahına ulaşılarak bu tezgahlarda bir çok kişinin çalışması, Buldan tekstil ürünlerinin dünya çapında markalaşması ve ciddi miktarlarda ihracat geliri elde edilmesi sağlandı. Ayrıca bu merkez Buldan ilçesinde önemli bir istihdam ve gelir kaynağı da oluşturmaktadır.

Kamu – Özel Sektör ve STK İşbirliği: Kamu: Buldan Kaymakamlığı, Buldan Halk Eğitim Merkezi, **Özel sektör:** Fahri DEĞİRMENCİ, Gökhan Tekstil A.Ş., Pamukkale İplik Tekstil San ve Tic. A.Ş., Cevriye Esen, Kentbank, Denizli Halı, Halis ÖDEL. **STK:** Denizli Soroptimist Kulübü (**Çalışma Grubu üyeleri:** Aysun NALBANT, Rana ÖZDÖL, Filiz ÖZHAN).

Toplam Bütçe: \$ 20 000

Projeyi finanse eden kuruluşlar ve katkı miktarı

Kuruluşun Adı	Adres	Telefon / E-posta	Katkı Miktarı
Fahri DEĞİRMENCİ	Organize Sanayi Böl. 2.Kısım Merkez Bina Denizli	269 11 35 erkan.ozel@mdogroup.com.tr	633 \$
Gökhan Tekstil A.Ş.	Ankara Asfaltı Uzeri. 6.Km Denizli	269 15 65 268 37 44	333 \$
Pamukkale İplik Tekstil San ve Tic. A.Ş.	Ankara Asfaltı 20 km. Kocabaş Kasabası Denizli	814 55 72	300 \$
Cevriye Esen	Esen Han Kat: 6 Bayramyeri Denizli	261 98 62	633 \$
Kentbank	Şu an faaliyet göstermemektedir.		601 \$
Denizli Halı	Cankurtaran Mevki Denizli	637 42 00	252 \$
Halis ÖDEL	Ödel Tekstil Çarşı içi Buldan Denizli		126 \$
Diğer Bağışlar ve Faaliyet giderleri			17 122 \$
Toplam Giderler	Tüm bağış ve yardımlar kurulduğu tarih itibarı ile nakde dönüştürülmüştür.		20 000 \$

Şu anda Merkez Buldan Halk Eğitim Merkezine bağlı olarak çalışmaktadır. Merkez başarılarını katlayarak yürütmektedir. Kaybolmakta olan el sanatları korunduğu gibi, istihdam sağlanmış ve döviz gelirleri açısından ulusal boyutta da katkı sağlamaktadır.

4. Genel Değerlendirme

Proje ve etkinliklerden anlaşılacağı gibi Denizli İli finansal destek sağlama yönünden değerlendirildiğinde eli açık hayırseverleri açısından çok zengindir. Bu özellik en kuvvetli yön olarak gözlenmektedir. Ancak çok sayıda dernek olması hayırseverlere ağır yük getirdiği gibi mali desteğin çok farklı alanlara dağılmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda STK'lar arasında işbirliğinin gerekli olduğu görüşü taşınmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşları da yoksun kesime yardım etkinliklerinde kolaylaştırıcı olmaktadır. Bu bağlamda da kuvvetlidir. Ancak aynı dağılım sorununun yaşandığı gözlenmektedir.

Bu şekilde sürdürülmesi yararlı oldu ve olacaktır diye düşünülebilir. Ancak bu konunun hissedildiği gibi olup olmadığı belki anketler yoluyla bilimsel olarak belirlenebilir.

Finansal destek sağlayan hayırseverler olmadan kanunla kurulan odalar ve meslek odaları haricindeki STK'ların etkinliklerini sürdürmeleri çok zordur. Ancak STK'lar arasındaki ortaklıklar finans açısından olduğu kadar yerel projelerin daha etkin ve verimli olmasını sağlayacak ve her açıdan rahatlatıcı olabilecektir. Derneğimiz bunun bilincinde olarak etkinliklerini mümkün olduğu kadar ortaklıklar halinde yürütmektedir.